

לימוד היומי דקה ליתנו

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"א	ליקוטי הלכות	מסנה ברורה	שיחות הר"ן	שולחן ערוך
שבת	ג'	קד.	קד.	חורה	רמז-רמז	ה,ו.
א	ד'	קד:	קבז	עו.	רמז-רז	ז,ח.
ב	ה'	קה.	קכז	עו:	רמז-רנב	ט,י.
ג	ו'	קה:	קל	עו.	רמז-רנד	יא,יב.
ד	ז'	קו.	קלא	עו:	רמז-רנו	יג,יד.
ה	ח'	קז:	קלב	עה.	רמז-רנח	טו,טז.
ו	ט'	קז.	קלג	חורה	רמז-רס	יז,יח.

בקרני אהרן

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

273 | פרשת חוקת | ג' תמוז תשפ"ב

אמרתי אֶחֶפְמָה וְהִיא רְחוּקָה

אסור לנו להרהר ולחשוב: מה טעם ומה ריח יש במצוה שכזו, אלא להבין שכך היא גזירת המלך 'חוקה חקתי גזירה גזרת ואין לך רשות להרהר אחריה; כך הוא רצונו הפשוט יתברך שאנו נקיים מאמרו, והוא מתענג על כך כביכול בלי סוף.

וכך מגלה רבי נתן על יסוד מצות פרה אדומה האמורה בפרשתנו, שבאה לטהר מן הטומאה החמורה טומאת מת: "מצות פרה אדמה מטהרת מטומאת מת, כי פרשת פרה הוא בחינת 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני', כי היא מטהרת טמאים ומטמאת טהורים, שזה בודאי אי אפשר להשיג ולהבין בשום דעת אנושי כלל, והיא דייקא מטהרת מטומאת מת, שעיקר הטומאה היא בחינת חקירת המחקרים והכופרים שהם סטרא דמוותא. ועל ידי מצות פרה, שהיא בחינת חוקת התורה שמגלית לנו שהתורה היא בחינת חוקה, בחינת 'חוקה חקתי גזרה גזרתי אין לך רשות להרהר אחריה', על ידי זה נטהרים מטומאת מת, כי על ידי זה נתבטל סטרא דמוותא, על ידי שמאמינים בהשם יתברך ובמצותיו ואין חוקרים אחר שום טעם כלל, רק מקיימים אותם בדרך חוקה לבד שזה עיקר האמונה. ועל ידי מצות פרה שאנו מקיימים מצותיו באמונה לבד, אף על פי שאי אפשר להבין בודאי, על ידי זה אנו ממשכיכים עלינו אמונה לקיים כל מצותיו וחוקותיו בלי שום טעם כלל, ועל ידי זה נטהרים מטומאת מת שהוא בחינת החקירות והכפירות" (שם, נפילת אפיים ד, טו).

אך כאמור, החקירה אינה רק בעיקר המצוה, אלא גם על האדם המקיימה. כי גם על כך אסור לנו לחקור ולשאול: איך יתכן שממצותיו של אדם שפל כזה ובתוך טומאה כזו וריחוק כזה יהא לשם יתברך נחת רוח ועונג עצום שכזה?! כי "אפילו אם קשה לו קושיית על עצמו גם זה אינו טוב, כי גם זה מעשה הבעל דבר, שמחליש דעתו על ידי הקושיית שקשה לו על עצמו; איך אתה רוצה להתפלל כבוונה והתלהבות והלא בשעה הקודמת עשית כך וכך?! וכיצא בזה בבלולים הרבה בלי שיעור. וכל זה נמשך מזוהמת הנחש שמבלבל דעת האדם שרוצה להבין הכל, כי באמת אין אנו יודעים כלל, ואם שלמה המלך ע"ה שהיה חכם מכל אדם אמר 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני', מכל שכן וכל שכן אלפי אלפים ורבי רבבות קל וחומר אנשים פשוטים, בפרט בדורות הללו. והכלל, שאין האדם יודע כלל, רק כל אשר תמצא לעשות בכוחך עשה. וכל זמן שאתה יכול לחטוף מזה העולם העובר איזה דבר שבקדושה, דיבור תורה או תפילה, או איזה מצוה צדקה וגמילות חסד וכו' מה טוב, כי לא יסור לך סוף כל סוף כי אם זה לבד. ואם בדרך זה תלך להתגבר להתחיל בכל פעם מחדש ולחטוף דברים שבקדושה מה שתוכל, אז טוב לך לעולם, וסוף כל סוף תגיע לתכלית הטוב והנצחי בזה ובבא" (ליקוטי הלכות, ביצים ה, ב).

מה זה שווה בכלל שהתגברתי פעמיים אם אחר כך שוב נפלתי ונכשלתי, זה סימן שאני לא מתכוון לכך באמת, אין לזה שום חשיבות" - - -

"בין כך רוב התפילה עברה כשהיא מלאה במחשבות זרות, מה יתן ומה יוסיף אם בברכת 'מודים' אתחיל להתגבר לחטוף כמה מילים בכוונה, אין לזה טעם וריח" - - -

"ממי אתה עושה צחוק; שעה קלה קודם לכן מרדת בקב"ה, ועכשיו תלמד ותתפלל בהתלהבות?! זו סתם צביעות!" - - -

ערום הוא היצר, לערמתו ותכניו אין גבול, יודע הוא איך להסתיר את כוונתו האמיתית ומכנה שמות עדינים למזימותיו השפלות ביותר. אם יבוא לאדם ויאמר לו שחלילה יכפור או יסתפק באחד מעיקרי האמונה הקדושה - בוז יבז לו. אבל בכל זאת הוא מצליח לחדור ולהטיל ארסו מבלי משים, מכיון שהוא עוטר את הכפירה הזאת במעטה של תמימות ושברון לב.

רבנותיו סיפרו לנו שיש לקדוש ברוך הוא תענוג גדול מעבודתו של האיש הישראלי בעולם הזה, הם גילו לנו שכל מעשה טוב וכל מצוה גורמים נחת רוח למלך מלכי המלכים. זהו אחד מעיקרי האמונה, שכולנו אכן מאמינים בני מאמינים בו. כולנו מודים ביסוד האמונה של שכן ועונש, ויודעים שכל פעולה בעולם הזה נוגעת בכל העולמות העליונים. ואף על פי כן, בפרטי האמונה, שם מתגבב לו היצר ומבקש לקלקל ח"ו.

אפשר שאדם יאמין בכל לבו ביסודי הדברים שהמצוות הן נצחיות, נוראות ונשגבות עד מאד. אין הוא חס וחלילה מכת המחקרים והאפקורסים "שכופרים בתורתו הקדשה ובעשיית מצותיו יתברך ובודים מלבם טעמים של הבל ושטות על עשיית המצוות הקדושים, כאילו ח"ו כל טעמי המצוות הקדושים הם נימוסיות בשביל תיקון המדינה" (ליקוטי הלכות, נפילת אפיים ד, טו). ואף על פי כן צריך הוא חיזוק גדול באמונה בשעה שזה נוגע אליו בעצמו, בעניני מצותיו שלו. ובפרט בימי הקטנות ובמצוה שפלות רוחניים, שאז לא כל כך פשוט להאמין ולדעת שכל נקודה טובה שלו מאירה וזורחת בכל פלאי פלאות בכל העולמות וישי לה' תענוג גדול ממנה. שם נכנסים להם החכמות והחקירות, שבהם רוצים להבין בשכל האנושי איך יתכן, ולמה ומדוע, ושזה לא מסתבר, ועוד חשבונות רבים המכחישים את השמחה הגדולה והאושר המופלג שזכינו לו בקטיני קטנות מדרגתנו.

זוהי דלת אחורית דרכה נכנס היצר ללבנו ומחריב חלילה את האמונה הפשוטה הזאת. בסופו של דבר מכיחיש האדם על ידי זה את האמונה במצותיו, וזה עיקר מטרתו של צר צורר זה. חובתנו להשיב מלחמה שורה, להתעצם במלחמת האמונה שעבורה אנו חיים, ולחזור בפה בלב ובומח את עיקר הגדול שאנו מאמינים, שאם השי"ת ציווה אותנו גם במניחות שפלותנו לקיים את מצותיו, הרי שאין ערך ואין שכל אנושי שיוכל לשער ולהעריך את עוצם נוראות יקרת כל נקודה טובה ממצוות אלו.

דבר המערכת

"כי אתה יודע שעכשיו בעיקבות משיחא, עיקר סמיכתנו וישועתנו היא רק על ימי ראש השנה הקדושים, אשר בהם אנו נשענים להתקרב אליך, ולהמשיך אלהותך ומלכותך עלינו מראש השנה על כל השנה כולה" (לקוטי תפילות ח"א עו).

וכאשר עננים שחורים מאיימים על שלמות הקבוץ הק' בר"ה הבעל"ט במקום גזירתו הק' ה", ועיקר סמיכתנו וישועתנו נתון בסכנה ח"ו, חרדו כל אנשי שלומנו ונתאספו בליל ערב ראש חודש תמוז העעל"ט לקול קריאת זקני אנ"ש ובראשם הגר"מ שכטער שליט"א לבית המדרש הגדול דחסידי ברסלב בעי"ה ק, לשאת תפילה ותחינה זעקה ושוועה לפני יוצר כל שיחוננו וירחמנו ויזכנו לקבל תרופת נפשנו והצלתנו אשר גם כל העולם כולו תלוי בזה.

אין לשער גודל ההתערורות בו ועקו כל הציבור הק' תהלים וסליחות ותפלות מעומקא דליבא, כאשר לאחר מכן נשמעו דברי התעוררות על יקרת ר"ה שלו ועל חובת התשובה בעת צרה זו, כאשר מן השמים מעוררים אותנו זה שלש שנים בדבר הנוגע לצפור נפשנו.

בין הדברים עוררו על כך שיש לשוב על המלומדה' שאחזה אצל בני אדם בנסיעה קדושה זו, מבלי להבין יקרת קדושת רוממות נפלאות ענין זה, אשר זה הגורם להסתלקות והעלמת החכמים. כמו כן עוררו על התופעה הפסולה שהפכו מקום נורא ונשגב זה למקום נופש ר"ל שהוא היפך מהות קדושת המקום, וכך גם על חובת התנהגותנו בחרדת קודש בציון המצוינת עצמו כפי שעוררו זקני חשובי אנ"ש בכמתבם.

תקוותנו שמן השמים יביטו בעניינו ובהתעוררות לבנו ונזכה להמשיך ישועה כללית ופרטית לאור באור החיים לעולמים.

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמודיו

כְּשֶׁדָּבְרוּ פִּעַם לִפְנֵי רַבִּי מִיכָל בֶּן רַבִּי יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנַּת ז"ל מְעַשֵּׂר אֶחָד גָּדוֹל שְׁעָרָי רְכוּשׁוֹ עוֹלָה לְסֶף גָּדוֹל מְאֹד, עָנָה וְאָמַר: 'עֲשִׂיר אֵינִי יוֹתֵר מִמּוֹנִי', אֵינִי יֵשׁ לִי כֶּבֶד כֶּךָ וְכָךְ עֲשָׂרוֹת שָׁנִים (וְנֶקֶד סְכּוֹם מִדֶּקָּק שֶׁל כֶּמָּה עֲשָׂרוֹת שָׁנִים) שֶׁהִתְפַּלְלֵתִי בְּאוֹמָן בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה יְחַד עִם אֲנִישׁ-שְׁלוֹמִנוּ כְּצוּוֵי שֶׁל רַבְנָה, וְשׁוֹנֵם עוֹלָה לְסֶף רַב הַרְבֵּה מְאֹד מִכָּל עֲשִׂירוֹתָי וּמְמוֹנוֹ שֶׁל הָעֲשִׂיר הַלֵּה. (שיח סרפי קודש)

לתגובות והערות 3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימייל מידי שבוע

הדל"ג 7:13 - ניץ החמה 5:33 - מוזק"ש 8:14
צאת השבת 8:31 - צאה"ש לר"ת 9:06

רק ע"י קיום התורה

נחשבים 'אדם'!

זאת התורה אדם

רק מי שמקיים את מצוות התורה הוא נקרא 'אדם', מאחר שזוכה על ידי המצוות להשיג ולדעת את ה' מאידך, מי שאינו מקיים את מצוות התורה, ואינו משיג ויודע את ה', אינו אלא 'חיה בדמות אדם'.

"כשמקיימין את רמ"ח מצוות התורה אז נקראין 'אדם', כמו שכתוב 'זאת התורה אדם'. כי אם לאו חס ושלום הוא רק חיה בדמות אדם" (ליקוטי הלכות, קריאת שמע ד.ג).

האפיקורסים - כקוף

כפני אדם!

זאת התורה אדם

כשם שבלימוד התורה הקדושה יש 'ישיבות' ורובן ותלמידיהן העוסקים בשימוש חכמים, כך יש להבדיל אצל לומדי החכמות חיצוניות, ישיבות רעות, אוניברסיטאות וכיו"ב, וגם הם עוסקים ב'שימוש חכמים' של החכמים להרע.

אבל הם אינם אלא כקוף בפני אדם, כי כל חכמתם אינה חכמה, וכל שימושם אינו שימוש. וכפי שמרומז הדבר בתשובתו של רבי יהושע בן חנניה לסבי דבי אנתנא: 'אינהו נמי משמשי כאדם - שהאמת הוא כן שהם משמשים חכמיהם, אבל הוא רק כקוף בפני אדם, כי עיקר האדם הם ישראל שקרויים אדם, עווסקין בחכמות התורה שנקראת אדם, כמו שכתוב 'זאת התורה אדם'. והעוסקין בחכמות חיצוניות מתמין עצמן כקוף בפני אדם ומשמשין גם כן חכמיהם, אבל יש הפרש והבדל בינם לבינינו, כי אנו משמשים חכמינו בשביל התכלית, והם משמשים חכמיהם ופנימיות כוונתם בשביל תאוות עולם הזה. כדי שיקבל חכמות הרפואות, כדי שיהיה לו ממון שיקבל על ידי שיהיה אלפים נפשות ברפואותיו של שקר (כמבואר במקום אחר להתרחק מדאקטורים כי הם רוצחים נפשות ברפואותיהם)" (ליקוטי הלכות, שבת ה.ח).

'ה'אדם' שהופך לספר

'תורה'!

זאת התורה אדם

כשהאדם זוכה לעסוק בתורה בהתמדה גדולה, ואינו מדבר שום דבר בטל רק דיבורי התורה הקדושה - נחלקים דיבורי התורה על גופו, כאותיות התורה הנכתבים על הקלף, והופך הוא עצמו להיות תורה, בבחינת "זאת התורה אדם".

"ועל כן צריך האדם שיקדש עצמו כל כך בדיבורי תורה ותפילה עד שיתבטל לגבי הדיבור לגמרי, דהיינו שיהיה גופו מחובר וכלול בהדיבור כמו הקלף המחובר בהאותיות עד שהקלף עם האותיות הם דבר אחד ממש, כי שניהם יחד הם ספר תורה, כמו כן ממש יהיה הגוף מחובר וכלול בהדיבור עד שיהיה כתוב ונחלק בו היטב. ולא יהיה נכתב ונחלק בגופו שום אות אחר רק אותיות ודיבורי התורה, כמו קלף של הספר תורה שאין נכתב בו שום דבר רק אותיות התורה. ואזי זה האדם הוא קדוש בקדושת הספר תורה יותר, ועליו נאמר 'זאת התורה אדם', דהיינו שהאדם הזה בעצמו הוא התורה, כמובא זה בדברי רבינו זכרוננו לברכה. ועל תלמיד חכם כזה אמרו רבותינו ז"ל 'כמה טפשאי שאר אינשי דקיימו מקמי ספר תורה ולא קיימו מקמי צורבא מרבנן'. וזה בחינת 'כתבם על לוח לבך', היינו שיהיו דיבורי התורה כתובים בו ממש, כמו האותיות הנכתבים בספר תורה ממש" (ליקוטי הלכות, בית הכנסת ד.ח).

צדקה לעניי ארץ ישראל!

שאלה:

רציתי להודות על המאמר הנפלא שבוע שעבר על אודות הצדקה, שביארם בטוב טעם ודעת ענין שיבור האכזריות ופיזור הממון לצדקה. והנה, בתוך דבריכם הבאתם את דברי השו"ע בהל' צדקה על ענין הקדמת הקרובים לצדקה, ושם נזכר דרך אגב גם הפסק ש"יובשי ארץ ישראל קודמין ליושבי חוצה לארץ". ורציתי לדעת האם בדברי רבינו מצאנו ביאור וסוד בזה שיש עדיפות לתת לעניי ארץ ישראל.

תשובה:

אכן, רבינו כותב בליקוטי מוהר"ן: "יש שני בחינות צדקה, כי יש צדקה בחוץ לארץ, ויש צדקה בארץ ישראל. וצדקת ארץ ישראל, היא גדולה ולמעלה מצדקת חוץ לארץ" (ליקוטי מוהר"ן, לז). עוד כתב במקום אחר: "יש צדקה של ארץ ישראל, ויש צדקה של חוץ לארץ, ועיקר הוא הצדקה של ארץ ישראל, שעל ידה נעשה כלי לקבל מנועים העליון" (ליקוטי מוהר"ן, תניינא, עא).

ובדבריו הקדושים הוא מגלה כמה וכמה תיקונים נפלאים וסגולות נפלאות הנעשים ע"י צדקה לארץ ישראל דווקא, ואלו הם (כפי שהם מופיעים בקיצור נמרץ בספר 'ליקוטי עצות'):

"צדקה שנותנין לארץ ישראל היא גדולה מצדקות חוץ לארץ. ועל ידי צדקה דארץ ישראל תכלול עצמן באוירא דארץ ישראל, שהוא בחינת הבל הקדוש שאין בו חטא, שעל ידי זה עיקר ביטול הדין והחושך והשכחה והסכלות וכו' מן העולם" (ליקוטי עצות, צדקה טו. ע"פ ליקוטי מוהר"ן, לז).

"על ידי צדקה לארץ ישראל ניצולין ממחשבות זרות שבתפילה, ונזכרן מוחו ומחשבתו, והוא בחינת תיקון הברית" (ליקוטי עצות, צדקה יח. ע"פ ליקוטי מוהר"ן, מד).

"על ידי צדקה, ובפרט על ידי צדקה לארץ ישראל, זוכין לקבל השפעת הנועים העליון שהיא בחינת מוחין קדושים של ארץ ישראל, שהם בחינת שלום, וזוכה להרגיש הניעמות שיש בהתורה, ועל ידי זה זוכה לבנים הגונים, ולגדל כבודו יתברך, שזה עיקר תיקון וקיום העולם, ועל ידי זה יכולין לתקן גם המוחין פגומים של חוץ לארץ ולבטל המחלוקת" (ליקוטי עצות, צדקה מב. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, עא).

והדברים מבהילים, עד כמה גדול כח הצדקה שנותנים לארץ ישראל - שיש בכוחו לבטל את הדין והחושך מהעולם, ולהציל ממחשבות זרות ולזכך המה, ולהמשיך השפעת נועם העליון וכו'. וצריכים לנצל את המתנה הגדולה הזאת, של 'צדקה לארץ ישראל', ולהשתמש בה עוד ועוד, למען נזכה במהרה לבטל כל הדין והחושך והכסילות מהעולם ולזכך מוחנו ולהמשיך עלינו הנועים העליון, לטוב לנו כל הימים.

ואכן מוהר"ן בליקוטי תפילות מאריך לבקש על זה כמה פעמים, שיזכה "ליתן צדקה הרבה לארץ ישראל, לתמוך ולסייע בסיוע שיש

בו ממש לעניים הגונים הדרים בארץ ישראל" (ליקוטי תפילות, לו. וע"ע תפילה מד).

ובליקוטי תפילות ח"ב תפילה ל"ד, הוא מבקש שמלבד מה שהוא בעצמו יתן "יותר מכוחו" צדקה לא", יעסוק גם לקבץ נדבות ולשלוח לעניי א". וזה לשונו: "ובכן תרחם עלי ותושיעני ותזכני ליתן צדקה הרבה ובפרט לארץ ישראל. ואזכה לעסוק תמיד בצדקה וגמילות חסדים ובפרט בצדקה של ארץ ישראל, הן לפזר משלי יותר מכוחי לשלוח לארץ ישראל, והן לעסוק הרבה באמת לקבץ על ידי נדבות הרבה לארץ ישראל, להחזיק ידי עניים הגונים הדרים בארץ ישראל בעירום ובחוסר כל, ובביתם אין לחם ושמלה".

ושם הוא גם מוסיף לבקש שיעסוק בצדקה זו בלי שום פניות ומחשבות זרות של כבוד, וז"ל:

"מלא רחמים חומל דלים, רחם עליהם ועלינו, וזכנו לעסוק הרבה בצדקות ארץ ישראל באמת לאמתו, בלי שום פניה ומחשבה זרה של כבוד עצמנו כלל". וכן שם בהמשך התפילה: "שנזכה לעסוק בצדקה של ארץ ישראל, להחזיק ידי האביונים והדלים והעניים הגונים הדרים שם בארץ ישראל תמיד, לשלוח להם די מחסורם אשר יחסר להם. וכל כוונותינו ועסקנו בזה יהיה לשם שמים לבד, בלי שום כונה של כבוד עצמנו כלל".

לסיום נעתיק כמה ממכתביו של הגרי"מ שליט"א בענין מעלת הצדקה לארץ ישראל:

"הגני מודה לך מאד על התמיכה החשובה. תודה רבה מקרב לב, כי היקר מאמיר ועולה כאן מיום ליום. ויהי רצון שתהא משכורתך שלמה מאת ה' לחזות בנועם ה' ולבקר' בהיכלו, ס"ת 'תרומה' (כמ"ש בלק"מ ח"ב ס' ט"א) שמרמז על צדקה לארץ ישראל, שמה נעשה כלי לקבל את השפעת נועם העליון. ועיקר נועם העליון הוא, שיתגלה כבוד מלכותו ית' עלינו ועל העולם ועל העולמות כולם בתכלית השלימות, להמליכו ולייחדו. והגם שארץ ישראל היא היום תחת ידי הסט"א, כמובא בלק"מ סי' נ"ה, אבל צריכים להאמין באמונה שלימה שהתיקונים נעשים, וכל מצותיך אמונה" (אוסף מכתבים, מכתב נ).

"אשרי עם המצוה של צדקה לארץ ישראל, אשר תלמידי הבעש"ט הק' עסקו בזה הרבה. לדעתו זו זכות נשגבה עד למאד לאלו הדברים בחוץ לארץ שכל קיום ישוב ארץ ישראל הוא על ידיהם, ובפרט אלו התומכים את התורה ולומדיה על אחת כמה וכמה. ונחשבים להדברים העומדים ברומו של עולם" (שם, מכתב טד).

במכתב אחר הוא מספר על טרחותיו בענין חלוקת הצדקה שמגיע אליו מחו"ל עבור עניי א"י וכתב: "עוברי על ידי תמיד כספים שונים לחלק ... אולם הכל כדאי לי לטובת צדקה לארץ ישראל, ובפרט לעניים הגונים, שכמה וכמה מגדולי הצדיקים היה להם עסק גדול בזה כידוע, וגם רביה"ק שמוחו היה משוטט בכל הקדושות לא מנע עצמו גם מהסוד הזה, ואף גילה מאמר שלם על רזא דנא בסימן ע"א ליקוטי תניינא" (שם, מכתב רע"א).

פנינים מאירים וחידושים מזהירים מלוקמים מספרי גדולי הצדיקים זי"ע מתוך רשימותיו של הגרי"ם שכמעט שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

פרקי אבות

גם המשכיל שבמשכילים צריך לעצת זולתו

ואל תתייאש מן הפורענות (אבות א. ז). אחר שהזיירו על מניעת חברת הרשע, הוא מזהירו בהשתדלות קנין החבר טוב כי אי אפשר בלא חבר אוהב שיתקן לו ענייניו בעצתו, שאף המשכיל שבמשכילים צריך לעצת זולתו. ודרך צחות אני אומר 'כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו', ואמרו רז"ל (תענית כג. א) או חברותא או מיתותא, וחכמי המוסר אמרו: אדם בלא חבר כשמאל בלא ימין, ואמרו: הטוב שבסוסים צריך לרסן, והכשרה שבנשים לבעל, והפיקח שבאנשים לעצת חבר.

להמליך את השי"ת על אותו היום דייקא

ואם לא עכשיו אימתי (אבות א. יד). שאלו את הרה"ק בעל האמרי אמת מגור זצ"ל: שנינו במסכת ברכות (א. ט) אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו יעסוק בתורה וצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע ניצחו מוטב ואם לאו יזכיר לו יום המיתה. והשאלה היא, אם לא ניצחו גם לאחר הזכרת יום המיתה מה יעשה. השיב הרבי יזכיר לו יום המיתה, הכוונה היא ליום הזה, שעצם היום עומד למות לעבור ולחלף מן העולם, ובה העצה נוצחים את היצר בוודאי.

